

Rapporteringsstöd för baspersonal

**stöd inför
sjuksköterskas
bedömning av olika
symtom hos patient,
utifrån SBAR**

Detta häfte innehåller ett antal symtombilder.

För att sjuksköterskan ska få en så fullständig bild som möjligt av patientens tillstånd finns ett antal frågor för varje symtombild. Dessa förväntas baspersonal så långt som möjligt kunna svara på när sjuksköterska kontaktas.

Bedömningsstödet gör att samma frågor ställs, oavsett vilken sjuksköterska som kontaktas, samtidigt som det utgör ett lärande för baspersonal i iakttagande av patient.

Häftet är tänkt som ett smidigt arbetsredskap, lätt att ha med sig i fickan på arbetskläderna.

Annette Berntsson Kardemark

Karin Vidarsson

Leg. sjuksköterskor, Varbergs kommun

Hösten 2014

Innehåll

Bröstsmärta	4
Buksmärta	6
Kräkningar	8
Feber	10
”Inte sig lik”, tröttare	12
Svullna ben	14
Sår	16
Urin	18
Yrsel	20
Fall	22
Rapportering enligt SBAR	24

Bröstsmärta

Känd kärkramp

Finns vid-behovs-medicinering, såsom Nitroglycerin-preparat?

Har patienten fått vid-behovs-medicin?

Brukar den hjälpa?

Har den hjälpt?

Återupprepa behandling – obs fallrisk!

Ny sjuksköterskekontakt om ca 15 min.

Nyttillkommen bröstsmärta

Var sitter smärtan?

När började smärtan?

Strålar ut i vänster arm?

Hur påverkad är patienten – blek, kallsvettig, matt?

Andningspåverkad?

Smärta vid andning?

Smärta vid vila? Vid ansträngning?

Feber?

Förkyld nu eller nyligen?

Blodtryckskontroll!

Pulskontroll!

Orosrelaterad bröstsmärta?

Finns vid-behovs-medicinering mot oro?

Obs!

Bröstsmärtor med andfåddhet är betydligt allvarigare än symtomen var för sig.

Buksmärta

Hur länge?

Skött magen?

Förstoppad?

Diarré?

Illamående – kräkningar?

Bullig, hård, spänd mage?

Kissat?

Feber?

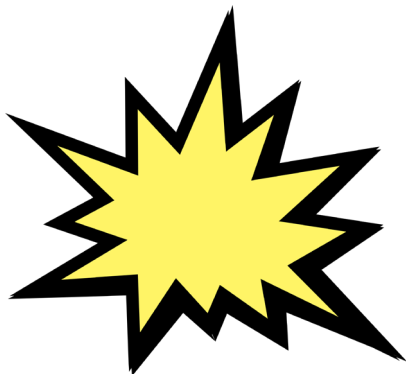
Intervallsmärtor?

Är patienten allmänpåverkad – blek, kallsvettig, snabb och/eller ytlig andning?

Diabetiker?

P-glukos? (På känd diabetiker)

Haft liknande symtom tidigare?

Kräkningar

När började det?

Matkräkning?

Blod i kräkningen? Kaffesumpsliknande?

Diarré?

Blod i avföringen? Svart avföring?

Illamående?

Buksmärtor?

Skött magen? När?

Feber?

Magsjuka i omgivningen?

Bröstsmärtor? Känd kärlekskramp?
Tidigare hjärtinfarkt?

Blek? Kallsvettig?

Fallit senaste veckan? Huvudvärk?
Hjärnskakning?

Feber

Hur mycket?

När började patienten få feber?

Frossa?

Förkyld?

Andningssvårigheter? Hosta? Rossel?

Kissat? Lukt? Färg? Smärta? Sveda?

Skött magen?

Sår?

Smärta?

”Inte sig lik”, tröttare

Vad är det som inte är sig likt?

Vad skiljer från förra besöket?

Feber? Misstanke om infektion?

Har kissat?

Urin: Lukt? Utseende? Smärta?

Blek?

Kallsvettig?

Andas normalt? Andfådd?

Pratar som vanligt?

Snedhet i ansiktet?

Svaghet i arm eller/och ben?

Smärta?

Nyttillkommen förvirring?

Dricker för lite – intorkad?

Förstoppad?

Nyinsatt läkemedel?

Hur har patienten sovit natten som gick?

Diabetiker? P-glukos?

Vågar du lämna patienten?

Anhöriga informerade?

Svullna underben

Är båda benen lika svullna?

Smärta?

När började det?

Rodnad? Avgränsad rodnad?

Kalla?

Varma?

Olika temperatur på benen?

Sår

Nyttillkommet sår:

Orsak?

Blöder?

Storlek?

Utseende?

Djupt?

Ytligt?

Smärta?

Är det omlagt på något sätt?

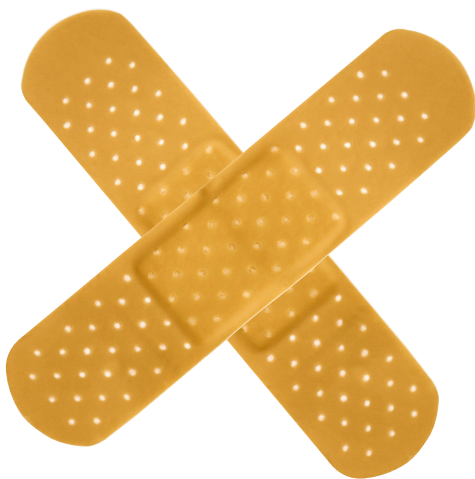
Känt sår som sköts av personal:

Rodnade sårkanter?

Vätskar mer? Utseende på vätska?

Lukt?

Feber?

Urin

Sveda?

Täta trängningar?

Smärta vid urinerings?

Hur ser urinen ut?

Luktar urinen illa?

Hur länge har besvären pågått?

Feber?

Dricker patienten tillräckligt?

Nyttillkommen förvirring?

Tidigare urinvägsinfektion?

Kateter?

Yrsel

Nyttillkommet?

Känd yrsel sedan tidigare?

Fallit den senaste veckan?

Kräkts?

Huvudvärk?

Yrsel vid vila eller/och rörelse?

Pratar som vanligt?

Snedhet i ansiktet?

Svaghet i arm eller/och ben?

Dricker tillräckligt?

Fall

Är patienten kontaktbar?

Skada? Blödning?

Felställning arm eller ben?

Försökt hjälpa patienten upp?

Kan patienten stå och gå som tidigare?

Smärta?

Huvudvärk?

Kräkning?

Vad tror du/patienten att fallet
orsakades av?

Är orsaken yttre omständigheter, såsom
mörker, matta, möbler, sladdar, kläder?

Yrsel? Medicinering?

Skall anhöriga kontaktas? Av vem?

Rapportering enligt SBAR

S – Situation

Presentation av dig själv med namn, titel, område och av vårdtagaren med namn, ålder, personnummer och adress. Vad är problemet/anledningen till kontakten?

B – Bakgrund

Kort sjukhistoria och pågående hälsoproblem.

A – Aktuellt

Rapportera fakta om nuläget gällande allmäntillståndet: t ex temp, puls, blodtryck, andning, medvetandegrad samt ev. p-glukos.

Vid buksmärta: när har vårdtagaren skött magen/kissat?

Vid fall/skelettskada: felställning, smärta vid förflyttning, sårskada.

R – Rekommendation

Jag vill ha hjälp med bedömning/behandling/ordination/hembesök.

Avsluta med att bekräfta åtgärden: Finns fler frågor? Är vi överens?

RLS-skalan

1. Fullt vaken
2. Slö eller oklar
3. Mycket slö eller oklar

Kontaktbar

Ej kontaktbar

4. Lokaliserar
5. Undandragande
6. Böjrörelse
7. Sträckrörelse
8. Ingen reaktion

Referenser, idéer och inspiration:

Föreläsning "Sjuksköterskans kliniska bedömning"

SBAR för strukturerad kommunikation

RETTS Ambulanssjukvården i Halland

Praktisk Medicin

SKL, Sveriges kommuner och Landsting:

<http://www.skl.se/>

FALKENBERG

Halmstad

HYLTE

Kungälv

Laholm

Varbergs
kommun

Region Halland